

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023
Political Science (Optional) Paper-IV
POLO4: Indian Political Thought Part I

Day and Date: Friday, 08/12/2023
Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The impact of human rights book by Thomas Pen was lying on-----
a) Justice Ranade b) Mahatma Phule c) Agarkar d) Lokmanya Tilak
- 2 Who wrote the book "Ishara" ?
a) Justice Ranade b) Lokmanya Tilak c) Agarkar d) Mahatma Phule
- 3 In 1883----- society was founded by M. Phule?
a) satyashodhak samaj b) arya samaj c) Prarthana Samaj d) bhramho samaj
- 4 What is the native village of Mahatma Phule?
a) Dapoli b) Katgun c) Ratnagiri d) Mahu
- 5 On May 11, 1888, the People awarded the recognition as Mahatma in Koliwada Hall in Mumbai to whom?
a) Mahatma Gandhi b) Lokmanya Tilak c) Mahatma Phule d) Gopal Krishna Gokhale
- 6 'The Deccan Sabha' was established in
a) 1996 b) 1896 c) 1898 d) 1800
- 7 According to Ranade the real reason for India's poverty was -----.
a) lack of government plans b) overburden on agriculture c) Lack of capacity d) the above all
- 8 Who established the institution of Marathi Granthothek Mandali?
a) Agarkar b) Raja Ram Mohan Roy c) Justice Ranade d) Mahatma Phule
- 9 In 1892 ----- had read the essay of "Hindi Arthashastra" in Deccan College?
a) Lokmanya Tilak b) Raja Ram Mohan Roy c) Agarkar d) Justice Ranade
- 10 Who has supported the traditional, rational and legal methods of social reform?
a) Justice Ranade b) Dr. B.R. Ambedkar c) Chhatrapati Shahu Maharaj d) Agarkar
- 11 Who was the leader of 'Home rule Movement' in the Maharashtra?
a) M. G. Ranade b) Mahatma Gandhi c) Mahatma Jotiba Phule d) Lokmanya Tilak
- 12 In prison Lokmanya Tilak has written the book 'Geetarahsya'.
a) Nashik b) Mandale c) Pune d) Nagpur

- 13 Who was said that the British schools and universities have been worked as the government's Hamal factory?
- a) Pandit Neharu b) Dadabhai Nouroji c) Justice Ranade d) Lokmanya Tilak
- 14 Who was said, you have to take risk when entering in politics.?
- a) Mahatma Gandhi b) Justice Ranade c) Dr. B.R.Ambedkar d) Lokmanya Tilak
- 15 Who said that, Britishers are used democracy in their country and used colonialism in other country?
- a) Justice Ranade b) Dadabhai Nouroji c) Pandit Neharu d) Lokmanya Tilak

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Mahatma Phule's Thought on Women
- 2 Shetkryancha Asud
- 3 Justice Ranade's thought on Progressive Politics
- 4 Tilak's Concept of Swaraja

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain Mahatma Phule's thought on Nirmik
- 2 Explain Ranade's Composite Nationalism.
- 3 Explain thought of Lokmanya Tilak's Nationalism.
- 4 Why is Lokmanya Tilak called the father of discontent?

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain Mahatma Phule's concept of 'Balirajya'
- 2 Explain Ranade's thoughts on Social Reforms.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 मानवी हक्क या थॉमस पेन च्या ग्रंथाचा प्रभावयांच्यावर पडलेला होता?
अ) न्या. रानडे ब) महात्मा फुले क) आगरकर ड) लोकमान्य टिळक
- 2 इशारा हा ग्रंथ कोणी लिहला ?
अ) न्या, रानडे ब) लोकमान्य टिळक क) आगरकर ड) महात्मा फुले
- 3 1883 साली म. फुले यांनीस्थापन केली?
अ) सत्यशोधक समाज ब) आर्य समाज क) प्रार्थना समाज ड) ब्राम्हो समाज
- 4 महात्मा फुले यांचे मूळ गाव कोणते ?
अ) दापोली ब) कटगूण क) रत्नागिरी ड) महू
- 5 11 मे 1888 रोजी मुंबई येथे कोळीवाडा हॉल मध्ये जनतेने कोणाला महात्मा ही पदवी बहाल केली?
अ) महात्मा गांधी ब) लोकमान्य टिळक क) महात्मा फुले ड) गोपाल कृष्ण गोखले

- 6 साली 'डेक्कन सभा' स्थापन झाली.
 अ) १९९६ ब) १८९६ क) १८९८ ड) १८००
- 7 रानडे यांच्या मते भारताच्या दारिद्र्याची खरी कारणे ----आहेत ?
 अ) सरकारी नियोजनाचा अभाव ब) शेतीवरील अतिरिक्त ताण क) क्षमतेचा अभाव ड) वरील सर्व
- 8 मराठी ग्रंथोत्तेजक मंडळी ही संस्था कोणी स्थापन केली ?
 अ) आगरकर ब) राजा राम मोहन रॉय क) न्या, रानडे ड) महात्मा फुले
- 9 1892 साली -----यांनी डेक्कन कॉलेजमध्ये हिन्दी अर्थशास्त्र हा निबंध वाचला ?
 अ) लोकमान्य टिळक ब) राजा राम मोहन रॉय क) आगरकर ड) न्या, रानडे
- 10 सामाजिक सुधारणेच्या पारंपारीक,विवेकी आणि कायदेशीर पद्धती कोणी सांगितल्या आहेत ?
 अ) न्या, रानडे ब) डॉ. बी.आर.आंबेडकर क) छत्रपती शाहू महाराज ड) आगरकर
- 11 महाराष्ट्रातील 'होमरूल' चळवळीचे प्रमुख कोण होते?
 अ) एम.जी. रानडे ब) म. गांधी क) म. जोतीबा फुले ड) लोकमान्य टिळक
- 12च्या तुरुंगात असताना लो. टिळकांनी 'गीतारहस्य' हा ग्रंथ लिहिला.
 अ) नाशिक ब) मंडाले क)पुणे ड) नागपूर
- 13 ब्रिटिश शाळा आणि विद्यापीठे सरकारी हमालखाने झाली आहेत असे कोण म्हणाले होते ?
 अ) पंडित नेहरू ब) दादाभाई नौरोजी क) न्या, रानडे ड)लोकमान्य टिळक
- 14 राजकरणत भाग घ्यायचा तर धोका पत्करलाच पाहिजे असे प्रतिपादन कोणी केले ?
 अ) महात्मा गांधी ब) न्या, रानडे क) डॉ. बी.आर.आंबेडकर ड) लोकमान्य टिळक
- 15 घरात लोकशाही आणि बाहेर साम्राज्यशाही असे कुटिल इंग्रज आहेत असे प्रतिपादन कोणी केले?
 अ) न्या, रानडे ब) दादाभाई नौरोजी क) पंडित नेहरू ड) लोकमान्य टिळक

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 महात्मा फुले यांचे स्त्रीविषयक विचार
- 2 शेतक-याचा आसूड
- 3 न्या. रानडे यांचे प्रागतिक राजकारणाचे विचार
- 4 टिळकांची स्वराज्याची संकल्पना

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 महात्मा फुले यांचे निर्मिक याविषयीचे विचार स्पष्ट करा.
- 2 रानडेचा संमिश्र राष्ट्रवाद विचार स्पष्ट करा.
- 3 लोकमान्य टिळकांचा राष्ट्रवादाचे विचार स्पष्ट करा.
- 4 लोकमान्य टिळकांना असंतोषाचे जनक असे का म्हणतात?

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 महात्मा फुले यांची 'बळीराज्य' संकल्पना स्पष्ट करा.
- 2 रानडेचे सामाजिक सुधारणा विषयक विचार स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (2022) (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Optional) Paper-IV

POLO4: Indian Political Thought Part I

Day and Date: Friday, 08/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 मानवी हक्क या थॉमस पेन च्या ग्रंथाचा प्रभावयांच्यावर पडलेला होता?

अ) न्या. रानडे ब) महात्मा फुले क) आगरकर ड) लोकमान्य टिळक

Option 2

2 इशारा हा ग्रंथ कोणी लिहला ?

अ) न्या, रानडे ब) लोकमान्य टिळक क) आगरकर ड) महात्मा फुले

Option 4

3 1883 साली म. फुले यांनीस्थापन केली?

अ) सत्यशोधक समाज ब) आर्य समाज क) प्रार्थना समाज ड) ब्राम्हो समाज

Option 1

4 महात्मा फुले यांचे मूळ गाव कोणते ?

अ) दापोली ब) कटगूण क) रत्नागिरी ड) महू

Option 2

5 11 मे 1888 रोजी मुंबई येथे कोळीवाडा हॉल मध्ये जनतेने कोणाला महात्मा ही पदवी बहाल केली?

अ) महात्मा गांधी ब) लोकमान्य टिळक क) महात्मा फुले ड) गोपाल कृष्ण गोखले

Option 3

6 साली 'डेक्कन सभा' स्थापन झाली.

अ) १९९६ ब) १८९६ क) १८९८ ड) १८००

Option 2

7 रानडे यांच्या मते भारताच्या दारिद्र्याची खरी कारणे ----आहेत ?

अ) सरकारी नियोजनाचा अभाव ब) शेतीवरील अतिरिक्त ताण क) क्षमतेचा अभाव ड) वरील सर्व

Option 4

8 मराठी ग्रंथोत्तेजक मंडळी ही संस्था कोणी स्थापन केली ?

अ) आगरकर ब) राजा राम मोहन रॉय क) न्या, रानडे ड) महात्मा फुले

Option 3

9 1892 साली -----यांनी डेक्कन कॉलेजमध्ये हिन्दी अर्थशास्त्र हा निबंध वाचला ?

अ) लोकमान्य टिळक ब) राजा राम मोहन रॉय क) आगरकर ड) न्या, रानडे

Option 4

10 सामाजिक सुधारणेच्या पारंपारीक,विवेकी आणि कायदेशीर पद्धती कोणी सांगितल्या आहेत ?

अ) न्या, रानडे ब) डॉ. बी.आर.आंबेडकर क) छत्रपती शाहू महाराज ड) आगरकर

Option 1

11 महाराष्ट्रातील 'होमरूल' चळवळीचे प्रमुख कोण होते?

अ) एम.जी. रानडे ब) म. गांधी क) म. जोतीबा फुले ड) लोकमान्य टिळक

Option 4

12च्या तुरुंगात असताना लो. टिळकांनी 'गीतारहस्य' हा ग्रंथ लिहिला.

अ) नाशिक ब) मंडाले क)पुणे ड) नागपूर

Option 2

13 ब्रिटिश शाळा आणि विद्यापीठे सरकारी हमालखाने झाली आहेत असे कोण म्हणाले होते ?

अ) पंडित नेहरू ब) दादाभाई नौरोजी क) न्या, रानडे ड)लोकमान्य टिळक

Option 4

14 राजकरणात भाग घ्यायचा तर धोका पत्करलाच पाहिजे असे प्रतिपादन कोणी केले ?

अ) महात्मा गांधी ब) न्या, रानडे क) डॉ. बी.आर.आंबेडकर ड) लोकमान्य टिळक

Option 4

15 घरात लोकशाही आणि बाहेर साम्राज्यशाही असे कुटिल इंग्रज आहेत असे प्रतिपादन कोणी केले?

अ) न्या, रानडे ब) दादाभाई नौरोजी क) पंडित नेहरू ड) लोकमान्य टिळक

Option 1

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 महात्मा फुले यांचे स्त्रीविषयक विचार

Ans:

2 शेतक-याचा आसूड

Ans:

3 न्या. रानडे यांचे प्रागतिक राजकारणाचे विचार

Ans:

4 टिळकांची स्वराज्याची संकल्पना

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 महात्मा फुले यांचे निर्मिक याविषयीचे विचार स्पष्ट करा.

Ans:

2 रानडेचा संमिश्र राष्ट्रवाद विचार स्पष्ट करा.

Ans:

3 लोकमान्य टिळकांचा राष्ट्रवादाचे विचार स्पष्ट करा.

Ans:

4 लोकमान्य टिळकांना असंतोषाचे जनक असे का म्हणतात?

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 महात्मा फुले यांची 'बळीराज्य' संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

2 रानडेंचे सामाजिक सुधारणा विषयक विचार स्पष्ट करा.

Ans:
